

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๕ (สระบุรี) ส่วนอำนวยการ โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๗๔๙๙

ที่ ทส.๑๖๑๘.๑/๑๒๖๖ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การกำกับดูแลการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ

เรียน ผู้อำนวยการส่วนทุกส่วน

ผู้อำนวยการศูนย์ป่าไม้ทุกศูนย์

สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๕ (สระบุรี) ขอส่งสำเนาหนังสือสำนักบริหารกลาง
ที่ ทส.๑๖๐๑.๒/๒๒๖๙ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘ เรื่อง การกำกับดูแลการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ ทั้งนี้
สามารถดาวน์โหลดเอกสารดังกล่าวได้ที่ <http://new.forest.go.th/saraburi&/th/หัวข้อหนังสือเวียน>

(นายถนอมพงษ์ สังข์ชูบ)

เจ้าพนักงานป่าไม้อาวุโส รักษาการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๕ (สระบุรี)

บันทึกข้อความ

สจป.ที่ ๕ (สระบุรี)
 เลขที่ ๗๐๐๗
 วันที่ = ๗ พ.ค. ๒๕๖๘
 เวลา 16.10

ส่วนราชการ สำนักบริหารกลาง ส่วนการคลัง โทร. ๐ ๒๕๖๑.๔๒๙๒-๓ ต่อ ๕๖๘๓

ที่ ทส.๑๖๐๑.๒/ ๒๒ ๕๙ วันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การกำกับดูแลการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ

- เรียน รองอธิบดีกรมป่าไม้ทุกท่าน
- ผู้ตรวจราชการกรมป่าไม้ทุกท่าน
- ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก
- ผู้อำนวยการกองการอนุญาต
- ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑-๑๓
- ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้สาขาทุกสาขา
- ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ผู้อำนวยการกลุ่มนิติการ
- ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
- ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน
- ผู้อำนวยการกลุ่มงานจริยธรรม

ส่วนอำนาจการ
 เลขที่ ๒๘๗๑
 วันที่ - ๘ พ.ค. ๒๕๖๘
 เวลา 12.๐8

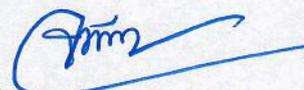
ฝ่ายการเงินและบัญชี
 เลขที่รับ 175
 วันที่ - ๘ พ.ค. ๒๕๖๘
 เวลา 16.15

สำนักบริหารกลาง ขอส่งสำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๘.๕/๖๔๑ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๘ เรื่อง การกำกับดูแลการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ มาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

- ส่วนอำนาจการ
- ส่วนจัดการที่ดินป่าไม้
- ส่วนป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า
- ส่วนส่งเสริมการปลูกป่า
- ส่วนโครงการพระราชดำริ ฯ
- ส่วนจัดการป่าชุมชน
- ส่วนการอนุญาต

 (นายอำนาจ สุทธิ)
 ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

พินัยซอง สจป.ที่ ๕ (สระบุรี)
 เลขที่รับ ๖๐๙
 วันที่ ๕ พ.ค. ๒๕๖๘
 เวลา 10.๒๐

 (ว่าที่ ร.ต.หญิง เจนนิστα พรหมทันใจ)
 เจ้าหน้าที่ธุรการ

- ดูคำบังคับ
- ให้ถือเป็นแบบอย่างให้ปฏิบัติ
- ทุกอัตร
- แจ้งเวียน ทุกส่วน ทุกชั้น

หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๘.๕/๖๔๑
 ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๘

- ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
- ฝ่ายแผนงานติดตามและประเมินผล
- ฝ่ายพัสดุ
- ฝ่ายการเงินและบัญชี

 (นางสาวอรรพรรณ แสงแสน)
 หัวหน้าฝ่ายการเงินและบัญชี
 13 พ.ค. 2568

เรียนผอ. สจฟ 5 (สระบุรี)

- สักขีกรรณกลางส่งสำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย
ที่ กค 0408.5/ว41 วันที่ 3 มีนาคม 2568
เรื่อง ทบทวนสัญญาเช่าที่ดินทำกินของราษฎร

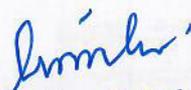
ในสัปดาห์ก่อนผมได้ส่งสัญญาเช่าที่ดินทำกินของราษฎรเป็นไป
อย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่า และกักผลประโยชน์สูงสุด

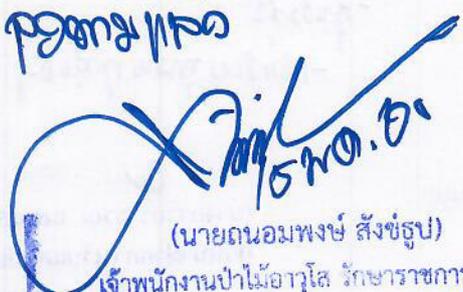
- ส่วนอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่
ทุกส่วนทุกศูนย์ทราบ
- จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาหากเห็นชอบโปรด
ในหนังสือที่แนบมาพร้อม

นางสาวอึ้งศิริ สุวรรณ
เจ้าหน้าที่ธุรการ

อรรณวรัตน์
(นางสาวอรรณวรัตน์ แสงแสน)
หัวหน้าฝ่ายการเงินและบัญชี

14 พ.ค. 2568

(นางสาววิรินทร์ธนา วีระกิตร์วระเมธ)
นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการส่วนอำนวยการ

สงชบ

(นายถนอมพงษ์ สังข์ชู)

เจ้าพนักงานป่าไม้อาวุโส รักษาการแทน
ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๕ (สระบุรี)

ห้องรองอธิบดีกรมป่าไม้ (นายสุพจน์)
เลขรับ ๒๒๗๖
วันที่รับ ๒๘ เม.ย. ๒๕๖๘
เวลา ๙.๕๗

ส่วนการคลัง เลขที่รับ ๓๔๘๗
วันที่รับ 30 เม.ย. 2568
กรมป่าไม้ เลขที่ 15719
วันที่รับ ๒๕ เม.ย. ๒๕๖๘
เวลา 12.12

ที่ กค ๐๔๐๘.๕/๑๕๑

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐
ราชการเงิน

๓ มีนาคม ๒๕๖๘

รับที่ 30 เม.ย. 2568
วันที่ 1860

เรื่อง การกำกับดูแลการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๔/๖๑ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๑
๒. สำเนาคำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ ๔๕/๒๕๖๕

ด้วยพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีเจตนารมณ์ เพื่อช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนในเรื่องที่อยู่อาศัยให้กับข้าราชการ อันเนื่องมาจากทางราชการเป็นเหตุ ในการสั่งให้ข้าราชการไปรับราชการประจำสำนักงานในต่างท้องที่ แต่จากการหารือการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน ข้าราชการของส่วนราชการพบว่า มีข้าราชการบางรายใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการโดยไม่ถูกต้อง ตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือไม่ตรงกับข้อเท็จจริง เช่น ไม่มีการเช่าและพักอาศัยอยู่จริง หรือใช้เอกสารหลักฐานในการเบิกจ่ายเป็นเท็จ หรือกรณีข้าราชการไม่มีสิทธิเบิก ค่าเช่าบ้านข้าราชการเพราะมีบ้านพักของทางราชการจัดให้พักอาศัยตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด หรือมีบ้านอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองหรือคู่สมรสอยู่ในท้องที่ที่รับราชการโดยไม่มีหนี้ค้างชำระกับสถาบันการเงิน แต่ข้าราชการไม่ยอมเช่าพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการ หรือบ้านอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองหรือคู่สมรส กลับไปเช่าบ้านเพื่อพักอาศัยและนำหลักฐานการเช่าบ้านหลังดังกล่าวมาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการจากทางราชการ หรือกรณีข้าราชการมีเจตนาแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติของตนเองในแบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) อันเป็นเท็จ เป็นต้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชกฤษฎีกา ค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมีการควบคุม กำกับ การใช้จ่ายเงินของทางราชการ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด จึงขอความร่วมมือส่วนราชการเพื่อดำเนินการ ในส่วนที่เกี่ยวข้องดังนี้

✓ ๑. โดยที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุของกระทรวงหรือกรม เป็นผู้ใช้อำนาจดุลพินิจในการออกคำสั่งย้าย หรือเลื่อนตำแหน่งข้าราชการในสังกัด แล้วแต่กรณี ที่จะต้องออกคำสั่งดังกล่าวให้อยู่ภายใต้เหตุผล ความจำเป็น และเพื่อประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ เพื่อย้ายหรือเลื่อนตำแหน่งข้าราชการ ซึ่งหากผลของคำสั่งย้าย หรือเลื่อนตำแหน่งทำให้ข้าราชการต้องไปรับราชการประจำสำนักงานใหม่ในต่างท้องที่ และได้รับความเดือดร้อน เรื่องที่อยู่อาศัยในท้องที่ที่รับราชการเนื่องจากทางราชการเป็นเหตุ ข้าราชการจึงจะเกิดสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการ จากทางราชการและทางราชการต้องรับผิดชอบจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการให้กับข้าราชการ ซึ่งเป็นไปตาม เจตนารมณ์และหลักเกณฑ์ของพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนั้น จึงขอความร่วมมือให้ส่วนราชการควบคุม กำกับ ดูแลให้มีการตรวจสอบการใช้สิทธิการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้าน ข้าราชการของข้าราชการในสังกัดให้ถูกต้องและเป็นไปตามเจตนารมณ์และหลักเกณฑ์ของพระราชกฤษฎีกา ค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และระบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. กรณีที่มีเหตุให้รับฟังว่าข้าราชการรายใดใช้สิทธิไม่ถูกต้อง ตัวอย่างเช่น

๒.๑ ทำหรือใช้เอกสารหลักฐานปลอมหรือเท็จ ซึ่งไม่ตรงกับข้อเท็จจริงมายื่นเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการจากทางราชการ

๒.๒ เข้าพักอาศัยในบ้านในฐานะผู้อาศัยมิใช่ในฐานะผู้เช่า แต่ทำสัญญาเช่าบ้านเพื่ออำพรางการอยู่อาศัยทั้งที่ข้อเท็จจริงเป็นผู้อาศัยในบ้าน

๒.๓ กรณีได้รับการให้ที่ดินพร้อมบ้านโดยเสน่หา แต่นำหลักฐานมายื่นเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการทั้งที่ไม่ได้มีการชำระราคาที่ดินพร้อมบ้านให้กับผู้ขาย

๒.๔ ทำสัญญาเช่าบ้านโดยอำพรางสัญญาซื้อขายบ้านเนื่องจากไม่สามารถทำสัญญากู้เงินได้

๒.๕ มีเจตนาโดยทุจริตแจ้งรายละเอียดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการของตนเองอันเป็นเท็จ เพื่อให้ทางราชการหลงเชื่อและให้มีการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการไปโดยไม่ถูกต้องให้ส่วนราชการชะลอการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านของข้าราชการรายนั้นไว้ก่อน แล้วดำเนินการตรวจสอบการใช้สิทธิดังกล่าวอีกครั้งก่อนที่จะอนุมัติให้เบิกเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการในเดือนถัดไป

๓. กรณีที่มีการตรวจสอบการใช้สิทธิแล้วพบว่า ข้าราชการรายใดมีเจตนาทุจริตเพื่อประสงค์ให้ตนใช้สิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการโดยไม่ถูกต้องขัดกับพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ถือว่าเป็นการทุจริตเมื่อมีการตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้วสอบสวนพบว่า มีความผิดจริงให้ส่วนราชการพิจารณาลงโทษไล่ออก ซึ่งจะไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีด่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๔/ว ๖๑ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๑ ซึ่งได้เวียนแจ้งให้ส่วนราชการทราบและถือปฏิบัติแล้วตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๔. กรณีที่ข้าราชการได้เบิกเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการไปโดยไม่สิทธิ ให้ส่วนราชการเรียกคืนเงินทั้งจำนวน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๓๖ กรณีที่ส่วนราชการต้องฟ้องเรียกคืนเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการที่รับไปโดยไม่สิทธิ ถือว่าเป็นข้อพิพาทที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ตามนัยคำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ ๔๕/๒๕๖๕ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ นอกจากนี้หากเกิดความเสียหายแก่ทางราชการจะต้องดำเนินการสอบสวนหาผู้รับผิดชอบใช้ความเสียหายตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ต่อไป และหากพบว่าเป็นกรณีทุจริตในการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการจากทางราชการ ให้ส่วนราชการแจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดีอาญากับพนักงานสอบสวน หรือแจ้งเรื่องให้สำนักงาน ป.ป.ช. หรือสำนักงาน ป.ป.ท. เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้
เพื่อโปรดทราบและพิจารณา

(นายอำนาจ สุสุทธิ)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

๒๘ มี.ย. ๒๕๖๘

กรมบัญชีกลาง

กองคำตอบแทนและประโยชน์เกื้อกูล

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๔๒๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@cgd.go.th

นางสาวสุภาพร แก้วบึงพา
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง
๒๘ มี.ย. ๒๕๖๘

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีรศักดิ์ แสงสนิท)

รองปลัดกระทรวงการคลัง

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

ส่ง สบก (ส่วนการคลัง)

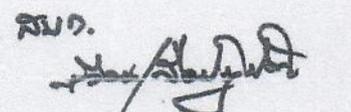
เรียน

(นายอำนาจ สุสุทธิ)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

๒๘ มี.ย. ๒๕๖๘

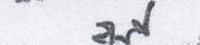
สมก.

(นายสุพจน์ ภูริคนโสภา)

รองอธิบดี รักษาการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

ดี สหการเงิน

(นางสาวสุภาพร แก้วบึงพา)

เจ้าหน้าที่งานการเงินและบัญชีอาวุโส

ที่หน่วยงานที่หัวหน้าฝ่ายบริหารที่

30 มี.ย. 2568

คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ ๔๕/๒๕๖๕

ศาลฎีกา

ศาลปกครองสูงสุด

พระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๕๒

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๗

สำนักงานศาลปกครอง ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดคดีหมายเลขแดงที่ อร. ๓๓/๒๕๖๕ ขัดแย้งกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๖๓๔/๒๕๖๓

คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เดิมสำนักงานศาลปกครอง ยื่นฟ้อง นาย ส. ต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๑๙๓๘/๒๕๕๗ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเรียกให้นาย ส. คืนเงินค่าเช่าบ้านที่รับไปโดยไม่มีสิทธิ ต่อมา มีการดำเนินการเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล โดยศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งให้โอนสำนวนคดีนี้ไปศาลยุติธรรม (ศาลแพ่ง) ตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง (๒) และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๕๒ ต่อมา นาย ส. ยื่นฟ้อง ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเงินและต้นทุน ที่ ๑ เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง ที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๑๙๙๑/๒๕๕๗ ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่เพิกถอนสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านของผู้ฟ้องคดีและเรียกเงินค่าเช่าบ้านคืนจากผู้ฟ้องคดี เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองดำเนินการโดยให้มีการจ่ายเงินค่าเช่าบ้านแก่นาย ส. ตามสิทธิอันพึงมีฟังได้ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ เป็นต้นไป โดยคดีทั้งสองนี้ ศาลฎีกาและศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยตรงกันว่า นาย ส. เป็นผู้ไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านตามระเบียบคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง ว่าด้วยค่าเช่าบ้านข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๕ คำสั่งของผู้อำนวยการสำนักบริหารการเงินและต้นทุนซึ่งเป็นผู้รับมอบอำนาจจากเลขาธิการสำนักงานศาลปกครองในการอนุมัติเบิกค่าเช่าบ้านและเพิกถอนการอนุมัติเบิกค่าเช่าบ้าน ที่ให้เพิกถอนสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านของนาย ส. จึงเป็นคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมาย แต่ในส่วนที่ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยต่อมาว่า นาย ส. ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินค่าเช่าบ้านโดยสุจริตและได้ใช้เงินดังกล่าวไปจนหมดสิ้น จึงไม่ต้องคืนเงินค่าเช่าบ้านที่ได้รับไปเต็มจำนวน ตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบมาตรา ๔๑๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้น ขัดแย้งกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่วินิจฉัยว่าการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านระหว่างสำนักงานศาลปกครองและนาย ส. มิใช่เป็นการกระทำเพื่อชားหนี้หรือได้มาโดยประการอื่นโดยปราศจากมูลอันจะอ้างกฎหมายได้ หากแต่เป็นเรื่องนาย ส. ขอรับสวัสดิการจากหน่วยงานของรัฐ แต่ได้รับเงินค่าเช่าบ้านมาโดยไม่ชอบ กรณีจึงไม่ใช่เรื่องลามิควรรได้ สำนักงานศาลปกครองซึ่งเป็นเจ้าของเงินที่ส่งมอบให้แก่ นาย ส. โดยสำคัญผิด จึงมีสิทธิติดตามเอาคืนจากนาย ส. ผู้ไม่มีสิทธิได้รับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๓๖ และพิพากษาให้นาย ส. คืนเงินให้แก่สำนักงานศาลปกครอง เพราะคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดดังกล่าวมีผลทำให้สำนักงานศาลปกครองไม่อาจ

เรียกคืนเงินค่าเช่าบ้านที่นาย ส. ได้รับไปจากสำนักงานศาลปกครองได้ คำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดในส่วนนี้จึงขัดแย้งกับคำพิพากษาศาลฎีกา

มีปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่ความต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยในส่วนที่เรียกเงินคืนอย่างไร เห็นว่า คำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดในส่วนนี้เป็นการวินิจฉัยที่เกี่ยวกับประเด็นการเรียกคืนเงินค่าเช่าบ้านที่อ้างว่านาย ส. รับไปโดยไม่มีสิทธิ ซึ่งเป็นข้อพิพาทที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ตามที่สำนักงานศาลปกครองได้ฟ้องขอให้นาย ส. คืนค่าเช่าบ้านที่รับไปโดยไม่มีสิทธิต่อศาลปกครองกลาง และศาลปกครองกลางกับศาลแพ่งมีความเห็นตรงกันว่าคดีอยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรม จึงได้โอนคดีมาพิจารณาพิพากษาที่ศาลยุติธรรม ทั้งศาลปกครองสูงสุดก็ได้วินิจฉัยไว้ในคำพิพากษาแล้วว่า คำสั่งของหน่วยงานในส่วนที่เรียกคืนเงินค่าเช่าบ้านจากนาย ส. นั้น มิใช่การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ออกคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ นาย ส. จึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีขอให้เพิกถอนหนังสือดังกล่าวเฉพาะในส่วนที่เรียกให้นาย ส. คืนเงินค่าเช่าบ้าน พิพากษายกฟ้อง ดังนั้น เมื่อนาย ส. ไม่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอให้เพิกถอนหนังสือที่เรียกให้คืนเงินค่าเช่าบ้าน ศาลปกครองสูงสุดจึงไม่อาจวินิจฉัยว่า นาย ส. ได้รับเงินค่าเช่าบ้านโดยสุจริตและได้ใช้เงินดังกล่าวไปจนหมดสิ้น จึงไม่ต้องคืนเงินค่าเช่าบ้านที่ได้รับไปเต็มจำนวนให้แก่หน่วยงาน ตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบมาตรา ๔๑๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทั้งคำวินิจฉัยดังกล่าวเป็นประเด็นข้อพิพาทในคดีของศาลยุติธรรมที่จะต้องวินิจฉัยว่า สำนักงานศาลปกครองมีอำนาจฟ้องเรียกคืนเงินค่าเช่าบ้านที่รับไปโดยไม่มีสิทธิ และนาย ส. ต้องคืนเงินค่าเช่าบ้านที่ได้รับไปโดยไม่มีสิทธิแก่สำนักงานศาลปกครองหรือไม่ เพียงใด ดังนั้น การที่ศาลฎีกาพิพากษาให้นาย ส. จำเลยคืนเงินค่าเช่าบ้านเต็มจำนวนให้แก่สำนักงานศาลปกครอง โดยอ้างอาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๓๖ และไม่นำพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๕๑ วรรคสี่ มาใช้บังคับ ก็เป็นอำนาจของศาลในคดีที่อยู่ในเขตอำนาจจะวินิจฉัยปรับบทกฎหมายใช้บังคับแก่ข้อเท็จจริงในคดี และเป็นประเด็นข้อพิพาทโดยตรงในคดีของศาลยุติธรรม คู่ความในคดีนี้จึงต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยในการเรียกคืนเงินตามคำพิพากษาศาลฎีกา ซึ่งเป็นศาลที่มีเขตอำนาจในการวินิจฉัยประเด็นข้อพิพาทนี้

จึงวินิจฉัยชี้ขาดว่า คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อร. ๓๓/๒๕๖๕ ระหว่าง นาย ส. ผู้ฟ้องคดี กับ ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเงินและต้นทุน ที่ ๑ เลขานุการสำนักงานศาลปกครอง ที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดี ในส่วนที่วินิจฉัยว่า นาย ส. ได้รับเงินค่าเช่าบ้านโดยสุจริตและได้ใช้เงินดังกล่าวไปจนหมดสิ้น จึงไม่ต้องคืนเงินค่าเช่าบ้านที่ได้รับไปเต็มจำนวนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง ตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบมาตรา ๔๑๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ขัดแย้งกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๖๓๔/๒๕๖๓ ระหว่าง สำนักงานศาลปกครอง โจทก์ นาย ส. จำเลย ให้คู่ความปฏิบัติตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๖๓๔/๒๕๖๓

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๒๐๔/ว ๒๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กท ๑๐๓๐๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๕๑

เรื่อง การใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ด้วยในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๑ คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเห็นชอบในหลักการตามที่กระทรวงการคลังเสนอให้ส่วนราชการและข้าราชการตรวจสอบสิทธิของตนเองว่าใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านถูกต้องและเหมาะสมหรือไม่ หากไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมให้ยกเลิกค่าเช่า และให้ส่วนราชการถือปฏิบัติต่อไปว่า เมื่อมีการตรวจสอบการใช้สิทธิแล้วพบว่าข้าราชการรายใดมีค่าน่าใช้สิทธิเบิกไม่ถูกต้องขัดกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยบ้านข้าราชการ ให้ถือว่าเป็นการทุจริตมีความผิดร้ายแรงจึงตรงเมื่อมีการสอบสวนแล้วพบว่ามีมูลความจริงให้ส่วนราชการพิจารณาลงโทษได้เอง ซึ่งจะไม่เบิกค่าเช่าบ้านนั้นบ้านอายุ

จึงเรียนอันอันมา และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิมล ตรีองาม)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักนิติธรรม

โทร. ๒๕๑๐๐๐๗, ๒๕๒๐๖๔๔

โทรสาร ๒๕๒๕๕๕๕